

Pestprotocol "De Schakel"

Uitgangspunten van dit **PESTPROTOCOL** zijn:

- Iedereen is anders, iedereen hoort erbij. Er wordt dus niemand figuurlijk buitengesloten.
- Alle kinderen horen zich in hun basisschoolperiode veilig te voelen en zichzelf te kunnen zijn, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!
- Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Pesten op school Hoe ga je er mee om?

Pesten komt helaas nog steeds voor. We zijn ons ervan bewust dat dit ook op De Schakel voor kan komen. Omdat pesten niet past bij onze uitgangspunten, doen we er alles aan om het te voorkomen en op te lossen als het zich voordoet. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

Voorwaarden

- Of je nou pest of gepest wordt: Er zijn in dat geval alleen *verliezers*. We gaan voor een win-win situatie.
- We proberen het niet als een probleem, maar een dilemma te zien: Hoe kunnen we iedereen horen en onderzoeken waar het probleem vandaan komt, hoe het opgelost kan worden en welke afspraken nodig zijn?
- We zorgen dat we iedereen horen, begrijpen, voeden, steunen, begrenzen en/of beschermen.
- Pesten moet als dilemma worden gezien door alle direct betrokken partijen: kinderen (gepeste kinderen, pestende kinderen en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders)
- De school moet proberen pesten te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen afspraken worden gemaakt en vastgesteld.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch (weer) de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer het niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan kan de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig zijn. De vertrouwenspersoon kan het probleem of dilemma onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.
- Op iedere school is een vertrouwenspersoon aangesteld.

Het dilemma dat PESTEN heet:

- De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt er gepest.
- Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pest-probleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen,

zodat het ook preventief kan werken. Een veilige, vertrouwde en open sfeer in de groep is van noodzakelijk belang.

Hoe willen wij daar mee omgaan?

- In het kader van de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen stellen wij onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in de groep en aanpak van conflicten aan de orde.
- Andere werkvormen zijn ook denkbaar, zoals; spreekbeurten, rollenspelen, regels met elkaar afspreken over omgaan met elkaar en groepsopdrachten.
- Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de kinderen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.
- Wij zullen pesten niet negeren, maar corrigeren!
- Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor de kinderen.

Signalen van pesten kunnen zijn:

- Niet meer naar school, sportclub of vereniging willen, uitvluchten verzinnen
- Niets meer vertellen over school
- Geen klasgenoten mee naar huis nemen
- Mindere prestaties leveren
- Slaapproblemen, nachtmerries
- Concentratieproblemen
- Somber, futloos of teruggetrokken gedrag
- Lichamelijke klachten, zoals hoofdpijn of buikpijn, moeheid
- Blauwe plekken
- Beschadigde of kwijtgeraakte spullen.

Uitingen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

Met woorden:

- *belachelijk maken (altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen, opmerkingen maken over kleding)*
- *uitlachen (zogenaamd leuke opmerkingen maken over een klasgenoot)*
- *een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven*
- *briefjes doorgeven, e-mails of sms-berichten sturen*
- *beledigen, kleineren, vernederen*
- *roddelen*
- *schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer*

Lichamelijk:

- *buiten school opwachten, trekken, duwen, slaan of schoppen*
- *op weg naar huis achterna lopen of rijden*
- *klem zetten of opsluiten*

Anders:

- *doodzwijgen of buitensluiten bij gesprekken of activiteiten, isoleren*
- *spullen aftroggelen of geld afpersen*

- bezittingen afpakken en/of kapot maken
- naar het huis van het slachtoffer gaan

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid... Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden. Op deze manier kan pesten vroegtijdigesignaleerd worden.

Gedragsafspraken om pesten (of andere onwenselijkheden) te signaleren:

Afspraak 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij:

- als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt je er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen.

Afspraak 2:

Alle kinderen zijn verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep. Het is dan ook de bedoeling dat medeleerlingen proberen het pesten bij de leerkracht aan te kaarten.

Afspraak 3:

Samenwerken zonder bemoeienissen:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedereen moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een conflict voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met de ouders. Waar het gaat om de aanpak van het pesten op school zelf blijft de inbreng van de ouders bij voorkeur beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school. Daarbuiten hebben de ouders hun eigen verantwoordelijkheid en dienen ze hulp te bieden aan hun kind.

De basisregels voor kinderen, leerkrachten en ouders, vanuit onze kernwaarden

UNIEK-WAARDEREND-VERBONDEN voortkomend:

- Iedereen is anders, iedereen hoort erbij!
- We ontwikkelen talent.
- Binnen is beginnen.
- We houden rekening met een ander:
 - We storen niet onnodig.
 - We lopen rustig door de school en de unit.
 - We gaan netjes om met de spullen van een ander.
 - We noemen elkaar bij de voornaam.
 - We vragen toestemming aan de ander om hem/haar aan te raken.
 - We beledigen en schelden niet.
- We helpen en ondersteunen elkaar.
- We luisteren naar elkaar.
- We maken het goed met elkaar na een ruzie.
- Erover praten is geen klikken.

Toevoeging:

Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolafspraken, in overleg met de leerkracht.

Die aanvulling wordt opgesteld, door en met de groep, dit zijn de zgn groepsafspraken die zichtbaar in de groep of unit zijn opgehangen.

Tijdens de groepsvormingsweken, in de eerste weken van een nieuw schooljaar komen deze aan de orde.

AANPAK BIJ PEST-/GRENSOVERSCHRIJDEND-/AGRESSIEF GEDRAG IN VIJF STAPPEN:

STAP 1:

- Leerkracht praat met de *pester* en de *gepeste*. In de groep wordt besproken hoe we hen kunnen ondersteunen om het probleem op te lossen.

Hiervoor hanteren we het volgende stappenplan:

- Situatie wordt in kaart gebracht; in gesprek gaan met beide partijen. Hierbij gaan leggen we het accent op zelf oplossen.
- Leerkracht meldt pestgedrag in het team.
- Een week lang wordt de dag geëvalueerd met beide partijen. Dit wordt ook vastgelegd.
- Hierna volgt een week zonder dagevaluatie met beide partijen. Leerkracht observeert, met (indien nodig) verslaglegging.
- Leerkracht heeft eindgesprek met beide partijen; verslaglegging hiervan in ParnasSys
- In de stamgroep wordt gebruikt gemaakt van verschillende materialen uit de anti-pestkist.

Bij aanhoudend pestgedrag treedt de volgende stap in werking. Na elke volgende stap volgt er een evaluatiegesprek met de *gepeste*.

STAP 2:

- De leerkracht treedt in gesprek met de ouders van de pester en de ouders van het gepeste kind.

De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft stap 1 vastgelegd in ParnasSys en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

- Bij inschakeling van ouders wordt protocol schorsing/verwijdering van SCPO Lelystad aangekaart.

Bij aanhoudend pestgedrag treedt de volgende stap in werking.

STAP 3: *hoort ook bij stap 2*

(consequentie voor de *pester*)

- Een of meerdere pauzes meelopen met leerkracht
- Gesprek na schooltijd
- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het gebeuren
- Door gesprek: erkenning van zijn pestgedrag en zo bewustwording bijbrengen voor wat hij met het gepeste kind uithaalt, alsmede bewustworden van reden achter dit gedrag of behoefte.
- Afspraken maken met de *pester* over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode van 4 weken) in een kort gesprek aan de orde.

Bij aanhoudend pestgedrag treedt de volgende stap in werking.

STAP 4:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een kind tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school
- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.
- Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.
- De directie doet anoniem melding in de MR en SR vergadering.

Bij aanhoudend pestgedrag treedt de volgende stap in werking.

STAP 5:

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

In alle stappen geldt: We hebben oog voor het welzijn en de behoeften van zowel de *gepeste* als de *pester*.

BEGELEIDING VAN DE GEPESTE LEERLING:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: waarom, hoe en door wie wordt er gepest.
- Nagaan hoe het kind zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als het kind zich anders/beter opstelt.
- Aparte gesprekken met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s).
- Het gepeste kind niet overbeschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.

- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen ; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

BEGELEIDING VAN DE PESTER:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).
- (h)erkenning van pestgedrag.
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze afspraak; corrigeren als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de afspraken houdt.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen ; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

ADVIEZEN AAN DE KINDEREN EN DE OUDERS VAN ONZE SCHOOL:

Ouders van gepeste kinderen:

- a. Raak niet in paniek, elk kind loopt de kans om gepest te worden!
- b. Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind. (zeg nooit dat het eigen schuld" is of dat uw kind "zelf uitlokt". Niemand heeft het recht om te pesten, om welke reden dan ook).
- c. Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- d. Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- e. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- f. Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- a. Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- b. Neem uw kind serieus.
- c. Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- d. Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- e. Besteed extra aandacht aan uw kind.
- f. Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- g. Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- h. Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- a. Ga respectvol met elkaar om en neem elkaar serieus.
- b. Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- c. Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- d. Geef zelf het goede voorbeeld.
- e. Leer uw kind voor anderen op te komen.
- f. Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

TIPS VOOR HET KIND DAT GEPEST WORDT:

- Het is belangrijk om te weten dat er nooit een reden mag zijn om jou te pesten. Iedereen heeft het recht om zichzelf te zijn.

- Vertel het aan je ouders of schrijf het voor hen op als je het moeilijk vindt om erover te praten.
- Ga ermee naar je juf of meester of iemand anders van wie je denkt dat hij of zij je begrijpt en je zal helpen.
- Vraag je ouders om hulp en vraag school om hulp.
- Probeer samen af te spreken dat als zij iets gaan doen, zij dit eerst met jou moeten bespreken zodat je niet voor verrassingen komt te staan.
- Bedenk voor jezelf een leuke sport of hobby waardoor je andere kinderen tegenkomt. De kans is groot dat je het daar naar je zin hebt en dat je weer wat zelfvertrouwen krijgt.

Leerkrachten en ouders uit de schoolraad en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit PESTPROTOCOL

